

Жарма ауданы
“Ақжал негізгі мектебі”КММ

Жоба тақырыбы:
Қазақтың ұлттық ойын түрлері

Дайындаған:
Таширяев Ерлан Сталович

A photograph of two men in a desert environment. One man is shirtless and looking towards the other man, who is leaning over a white horse. A dog is visible in the lower-left corner. The background is a vast, open landscape under a bright sky.

«Қазақ ұлты негізінен ұрпақ қамын басты мақсат етіп қойып, балалардың нағыз азамат болып қалыптасуына аса зор мән берген. Нәтижесінде дәстүрлі бала тәрбиесінің басты құралы ретінде ұлттық ойынды орайластырып, дамытып отырған»

Қазақстанның ұлттық энциклопедиясы

ЖОБАНЫҢ МАҚСАТЫ:

-ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРЫНЫҢ ЭЛЕМЕНТТЕРІН ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ ПӘНІН ЖЕТІЛДІРУ

- БАЛАЛАРДЫ ОТАНСҮЙГІШТІККЕ БАУЛУ

ЖОБАНЫҢ МІНДЕТТЕРІ: оқушылардың ұлттық ойындар арқылы өз ұлтының әдет-ғұрпына, салт-дәстүріне деген қызығушылығын оятып, төл ойындар арқылы білім деңгейін көтеру

Шөп шабу

Кесек құю

Мал бағу

Бойына батылдық, ептілік,
төзімділік, алғырлықты,
қайсарлық, тапқырлық
қасиеттерін сіңірген ер бала

Отын жару

Жер қазу

Асау бас білдіру

Ұлттық тәрбиенің
баланың өсіп-өнуіне
ықпалы

Келі түйю

Күбі пісу

Үй тазалау

Бойына іскерлік, тапқырлық,
еңбексүйгіштік, өнегелік
сіңірген қыз бала

Сиыр сауу

Жүн сабау

Су тасу

ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАРДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІНЕ ҚАРАЙ БӨЛІНУІ

Қазақтың ұлттық ойындары негізгі үш түрге бөлінеді.

- Ойын-сауық, тұрмыс-салт ойындары;
- Жануарлар дүниесіне, аңшылыққа байланысты ойындар
- Дене шынықтыру, спорт ойындары

Ойын-сауық,
тұрмыс -салт
ойындары
күнделікті
тұрмыспен
байланысты
және жиын-
тойда
көпшілікпен
ойналатын
ойындар

ЖАНУАРЛАР
ДҮНИЕСІНЕ,
АҢШЫЛЫҚҚА
БАҒЫТТАЛҒАН
ОЙЫНДАР әлсіздер
мен күштілер
арасындағы қарама-
қайшылықты
насихаттайды,
Балаларды өзін-өзі
қорғауға,
қамқорлыққа,
жанашырлыққа,
ұйымшылдыққа
баулиды. Дәлдікке
тәрбиелейді

Дене
шынықтыру
және спорт
ойындары
қимыл-
қозғалысты
дамытуға
бағытталған

Тоғызқұмалақ

**ҰЛТТЫҚ
ойындардың
ерекшеліктері
табиғи заттармен
ойнауға негізделген**

Серке

Қамшы

Теңге

Ақсүйек

АСЫҚ

Дене

шынықтыру
сабағында
ұлттық ойын
ерекшеліктерін
пайдалану

Жылдамдықты
арттыратын ойындар

Күш-жігерді дамытатын
ойындар

Ақыл-ойды дамытатын ойындар

ҚЫЗ ҚУУ

The diagram illustrates the structure of the 'Qyz Quu' game. At the top is an oval labeled 'ҚЫЗ ҚУУ'. Three arrows point down from this oval to three rectangular boxes: 'НАҚТЫЛЫҚ' on the left, 'ШАПШАҢДЫЛЫҚ' in the center, and 'СЫМБАТТЫЛЫҚ' on the right. Below these three boxes is a larger rectangular box labeled 'Жеңіл атлетика'. Arrows point up from 'Жеңіл атлетика' to each of the three boxes above it. Below 'Жеңіл атлетика' is another oval labeled 'Тоғызқұмалақ'. An arrow points down from 'Тоғызқұмалақ' to a final rectangular box at the bottom containing the text 'Ой-қабілетін дамытуға және математикалық есептеуге негізделген'. The background of the entire diagram is a photograph of a 'Qyz Quu' game in progress, showing players in white traditional Kazakh attire on a grassy field.

НАҚТЫЛЫҚ

ШАПШАҢДЫЛЫҚ

СЫМБАТТЫЛЫҚ

Жеңіл атлетика

Тоғызқұмалақ

Ой-қабілетін дамытуға және математикалық есептеуге негізделген

*ТЕСТ
СҰРАҚТАРЫ*

1. Ұлттық ойын түрлері неше түрге бөлінеді ?

3

2. 54 мемлекетте күреске түсіп, 48 медаль олжалаған тұңғыш қазақ балуаны

Қажымұқан Мұңайтпасов

3. Қазақстанда көкпар ойынының ережесі қашан бекітілді ?

1949 жылы

4. “Қыз қуу” ойыны шарты бойынша сөреде тұрған жігіт пен қыздың аралығы қанша метр болады ?

10-15 метр

5. Ойын барысында: жүгіру , жүру , иілу , секіру , көздеп тигізу . лақтыру, ату әрекеттері орындалатын ұлттық ойын

Асық ойыны

6. Теңге ілу алаңының ұзындығы қанша ?

120 метр

7. “Қойшылар алгебрасы” аталған ойын

Тоғызқұмалақ

Түйін

Ұлттық спорт түрлерімен халық ойындары жеткіншек ұрпақты үйлесімді тәрбиелеудің ажырамас бөлігі болып табылады. Қазіргі дене шынықтыру практикасында ғасырлар бойы сомдалған, сыннан өткен халық ойындары мен ұлттық спорт түрлерінің құралдары арқылы жеткіншек ұрпақты тәрбиелеудің бай тәжірибесін пайдалану қажет. Бұл халықтық педагогиканың сарқылмайтын қазынасы және қазіргі заман жағдайына оның пәрменді күші бар, себебі онда халық арасында дене шынықтыру, сауықтыру және спорттық бұқаралық жұмысты дамытудың, салауатты өмір салтын қалыптастыру үшін қажетті дайын қалыптардың негізі салынған.

Пайдаланылған әдебиеттер

- 1. Мектептегі дене шынықтыру, №4, 2011 ж*
- 2. “Ұлттық спорт түрлерін өткізу әдістемесі” Е. Уанбаев*
- 3. “Қазақтың Ұлттық ойындар тізімі” уикипедия*